

Madrid més enllà del «No surrender»

«La convocatòria dels comicis generals del 28-A posa pressió a les direccions dels dos grans partits que han dirigit el procés per fer els deures que encara no han fet»

Si tot l'independentisme hagués arribat a la mateixa conclusió que els dirigents de la CUP, no caldria parlar d'aquesta qüestió. Si els partits catalans que governen avui la Generalitat pensessin que a Madrid no s'hi ha d'anar a fer res, el pròxim 28 d'abril seria un dia en què els comuns -i també els socialistes- aconseguirien una gran quantitat de vots al nostre país, també de molts ciutadans partidaris de la independència, que pensen que cal aturar les dretes. Però ERC i el PDECat continuen actuant com si la política espanyola fos un camp de joc imprescindible de l'independentisme i per això ens demanaran el vot un altre cop. Ho faran en un context mai no vist encara d'ençà del 1977: el d'una batalla electoral marcada per l'amenaça d'un govern declaradament reaccionari que normalitzaria l'autoritarisme dins del marc democràtic, la qual cosa inclouria la implantació d'un 155 perpetu contra Catalunya.

Diguem, a benefici d'inventari, que el nacionalisme català -també als anys trenta amb Francesc Macià al capdavant - sempre ha volgut jugar la partida de Madrid. Recordem, de passada, que ERC va tenir ministres en els governs d'aquella breu II República Espanyola. L'independentisme actual va ser la peça clau que va fer possible la caiguda del govern de Rajoy i l'arribada a la Moncloa de Sánchez. És cert que la majoria parlamentària que va fer possible la moció de censura no va tenir mai un projecte compartit, però responia a una necessitat molt sentida transversalment: obrir les finestres i fer possible un altre clima polític. Les indefinicions estratègiques dels partits independentistes, les pressions internes al PSOE, el xivarri mediàtic madrileny i l'impacte emocional del judici al Tribunal Suprem han estat obstacles massa forts a l'hora de fer via. Amb tot, vull afegir que l'anàlisi d'ERC i del PDECat per no votar els pressupostos generals ha estat presoner del curt termini i de la retòrica de màxims, i no ha tingut en compte la complexitat dinàmica dels escenaris que ens esperen.

La pregunta que ara faig és la que es fan molts votants catalans: quin serà el missatge que ERC i el PDECat (o JxCat o la Crida o com s'acabi dient la llista post convergent) emetran durant la campanya? Més enllà del "no surrender" que està connectat amb el judici als dirigents del procés, caldrà elaborar un discurs. La convocatòria dels comicis generals del 28-A posa pressió a les direccions dels dos grans partits que han dirigit el procés per fer els deures que encara no han fet: clarificar i compartir un diagnòstic de què ha passat i establir una estratègia viable - remarco l'adjectiu viable- per als anys vinents. Ni ERC ni el PDECat poden postergar fins a la celebració de les eleccions catalanes -que tindran lloc un cop dictades les sentències del Suprem- la revisió profunda del que han fet, del que han dit, i de les relacions envitricollades entre les seves accions i les seves paraules.

Republicans i post convergents podrien decidir que no ocuparan els escons al Congrés dels Diputats que obtinguin el 28 d'abril. Seria una imitació del que van fer els 73 diputats electes del Sinn Féin a les eleccions generals britàniques del desembre del 1918; en comptes d'anar al Parlament de Westminster, van formar una Assemblée Nacional Constituent d'Irlanda, a Dublín. Em sembla que aquesta opció no està contemplada per Junqueras ni per Puigdemont, tots dos saben que vivim una situació molt diferent a la dels nacionalistes irlandesos de fa cent anys. Per tant, uns i altres hauran de dir coses noves, sòlides i convincents, no podran basar-ho tot en la consigna del "no passaran", que van repetir com un conjur Gabriel Rufián i Elsa Artadi en els seus respectius parlaments després de la manifestació del passat dissabte.

El votant independentista ha vist que els seus vots servien per fer caure Rajoy i després ha vist també que aquest moviment ha tingut un recorregut molt limitat. El votant independentista

té raons emocionals i emocions racionals, tot barrejat, però també vol fer un vot útil, encara que no sap exactament què vol dir això en aquests moments. Hi ha dirigents independentistes que diuen que és igual qui arribi a la Moncloa i dirigents independentistes que adverteixen del drama que suposaria un govern de Casado amb Rivera i Abascal. El votant independentista dubta molt. Si la campanya electoral d'ERC i del PDECat (o JxCat) no aporta claredat i visió a llarg termini, potser hi haurà més abstencionistes amb estelada que no sembla.